

Monumentnummer*: 531632

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 12 september 2014
Kadaster deel/nr 82643/128

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Houten Houten Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Houten Fort Honswijk

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Houten I 2552

Omschrijving**

Cluster 61. Remise G/magazijn/bomvrij gebouw.

NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE Inleiding

REMISE G / MAGAZIJN / BOMVRIJ GEBOUW als een door een aarden dekking tegen inslagen van projectielen beveiligd onderkomen. Met de toename van de draagwijdte van het geschut, de kracht van de inslagen van projectielen en de explosieve kracht van (brisant)granaten werd het steeds moeilijker weerstand te bieden tegen beschietingen. Verzwaring van metselwerk, toepassing van schokabsorberende metselsystemen (onder meer door middel van bogen), flauwe hellingshoeken en gebogen of juist puntige vormen, gebruik van beton - en later van gewapend beton - in steeds zwaardere uitvoering, was een van de manieren om de vestingwerken bestand te houden tegen toenemende aanvalskracht. Bovendien was het aanbrengen van aarddekkingen een goed middel gebleken om de energie te absorberen of te dempen. Dit is de reden waarom vele gemetselde of betonnen werken van een aardlaag of een frontbescherming van zand of aarde zijn voorzien. Afhankelijk van de periode van ontstaan - en daarmee van de te verwachten inslagkracht van projectielen - werd van 'bomvrije gebouwen' gesproken, wanneer ze werden geacht bestand te zijn tegen een van tevoren bepaald aantal inslagen van zwaar kaliber.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Ongeveer tussen de courtine en de contrescarp gelegen en door aardwerk gedekte REMISE G / MAGAZIJN/ BOMVRIJ GEBOUW, uit de periode 1878-1882. De remise met ondergelegen magazijn is vanuit de contrescarpgalerij bereikbaar via een zijgang van de poterne. De remise bezit een in baksteen opgetrokken gevel met in de middenas een toegang onder driedubbele gemetselde ontlastingsboog en een getoogde, dubbele, houten deur. In het magazijn is ruimte voor opslag van kruut en projectielen.

Waardering

REMISE G / MAGAZIJN / BOMVRIJ GEBOUW op Fort Honswijk is van algemeen belang vanwege:

* Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zoals deze is ontworpen door C.R.T. Kraijenhoff en in eerste aanleg vanaf 1815 door hem, Jan Blanken en majoor-ingenieur Willem Offerhaus is gerealiseerd en daarna door anderen gedurende ongeveer 125 jaar is versterkt en verbeterd.

* Architectuurhistorische waarden, in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op: a. het systeem van inundatie en accesverdediging (19de eeuw), b. de wedloop met de zich versterkende offensieve middelen (19de eeuw).

Het betreft hier een onderdeel uit de periode 1878 -1882 dat een voorbeeld is van een bomvrije remise met ondergelegen magazijn.

* Ensemblewaarde en situationele waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang met de overige onderdelen van het complex.

* Het onderdeel is goed bewaard omdat kenmerkende onderdelen behouden en herkenbaar zijn gebleven.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bomvrij militair object

Functie